گفت‌وگو با معاون برنامه‌ریزی و توسعه فرمانداری

درخواست مردم اشتغال بومی است

عکس: امین ارجمند | پاسارگاد

■ **ناصر صبحی**

بالاخره با گذشت زمانی حدود ۷ ماه معاونت برنامه‌ریزی فرمانداری دارای مسئول مستقیم شد. اینک بیش از ۲ ماه است که اکبر عباسپور به این سمت منصوب شده است. او اهل روستای دارستان سیرجان است. از سال ۱۳۷۳ با قبولی در دانشگاه باهنر در کرمان زندگی کرده و از همین دانشگاه مدرک فوق‌لیسانس اقتصاد دارد. از سال ۱۳۷۸ در مجموعه وزارت کشور مشغول به کار شده است. وی از سال ۷۸ تا ۹۵ در دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری و در حوزه‌های تنظیم بازار، سوخت، بانک‌ها، ارزیابی دستگاه‌های اجرایی، صنعت، تسهیلات و... به فعالیت مشغول بوده است. عباسپور از سال ۸۹ تا ۹۵ در حوزه صنایع و معادن، رییس گروه هماهنگی امور اقتصادی را برعهده داشته و از سال ۹۵ به عنوان بخشدار راین منصوب شد. «در سال ۹۵ که به راین رفتم تعداد گردشگر خارجی حدود ۵ هزار و ۳۰۰ نفر بود و تا قبل از شیوع کرونا در سال قبل، ۱۲ هزار گردشگر خارجی و در سال قریب به ۳۰۰ هزار گردشگر داخلی داشتیم.» عباسپور به کار در حوزه شورای انتظامی راین نیز اشاره کرده و می‌گوید: «در بحث مواد مخدر، کشفیات ما از خیلی استان‌ها بیشتر بود اما در ۴ سال حضورم در این بخش با لطف خدا و همکاری مسئولان توانستیم شرایط امنیتی و اجتماعی خوبی را رقم بزنیم.» او با کسب این تجربیات، اینک معاونت برنامه‌ریزی و توسعه فرمانداری است. این هفته در گفت‌وگو با عباسپور از اهم برنامه‌های او در فرمانداری پرسیدیم. اشتغال و سرمایه‌گذاری دو بخش مورد تاکید عباسپور در مصاحبه است که بخش دوم به دلیل مفصل بودن و کمبود فضا، منتشر نشد. اما خلاصه برنامه عباسپور برای بخش سرمایه‌گذاری، جذب سرمایه‌های داخل شهرستان، استان کشور و البته خارج از کشور است.

■ **اصولا انتصاب‌ها در سال پایانی دولت ناپایدار محسوب می‌شوند. در چنین شرایطی چه عواملی باعث شد به سیرجان بیایید؟**

از چند منظر می‌شود به موضوع نگاه کرد. اولین منظر این است که من کارمند دولت هستم. همیشه کارمند دولت با تغییر دولت‌ها تغییر نمی‌کند. من می‌خواهم تا دوران بازنشستگی برای این انقلاب، نظام و دولت‌ها کار کنم. بنابراین تغییر دولت نافی مسئولیت من نیست. اگر بخواهیم از منظر سیاسی به موضوع نگاه کنیم، وقتی بخشدار هستم همان جایگاهی را دارد که معاون فرماندار. اگر معاون فرماندار را بردارند، بخشدار را نیز ممکن است بردارند. نگاه من این است که هرکجا مسئولان بالادست درخواستی داشته باشند و ببینم قادر به کار کردن در آن مسئولیت هستم، کار کنم.

■ **پیش از انتصاب شما، این پست در حدود ۷ ماه خالی بود. پس از تحویل گرفتن پست، شاهد چه وضعیتی بودید؟ آیا روند کارها دچار خلل شده بود؟**

حوزه منابع انسانی به گونه‌ای است که اگر خلایی باشد، حتما در عملکرد خود را نشان می‌دهد. قبل از من آقای آرش به عنوان یک نیروی توانمند این مسئولیت را برعهده داشت و پس از رفتن ایشان، بار مسئولیت را برعهده جناب بیگلری بود. قطعا ایشان تا یک حدی می‌توانستند به مسایل ورود کنند و در حد گذران امور کارها انجام شده و ایشان خیلی تلاش کرده‌اند اما قاعدتا وقتی به جای دو معاون، سه معاون وجود داشته باشد، کارها بهتر پیش می‌رود. به زعم من آقایان بهاالدینی و بیگلری خلا دو معاونت را پوشش داده و کارها را پیش بردند.

■ **وقتی این پست را تحویل گرفتید، با چه چالش‌هایی در شهرستان روبه‌رو بودید؟**

چالش خاصی برای من ایجاد نشد. مجموعه فرمانداری من را به خوبی پذیرفتند و مدیران شهرستان نیز برخورد خوبی داشتند. من متوجه چنین برخوردی نشدم که کسی از آمدن من ناراحت باشد. شاید دلیل اصلی این باشد که من هم همشهری محسوب می‌شوم، هم از بدنه همین سیستم وزارت کشور هستم.

■ **شهرستان با چه چالش‌هایی روبرو است؟**

شهرستان سیرجان در حوزه آیتم‌های اقتصادی رشد خوبی داشته است. در شهرستان قریب به ۱۲ هزار واحد صنفی وجود دارد. در صنعت و معدن پیشرفت بسیار خوبی وجود داشته و در شهرک‌های صنتعی، منطقه ویژه اقتصادی و نواحی صنعتی در بخش‌ها، توسعه خوبی وجود دارد اما این توسعه جای کار خیلی دارد. به نظر من اشتغال مهم‌ترین آیتمی است که باید به آن رسیدگی شود. درست است که ما در حوزه ایجاد شغل، شهرستان اول یا دوم در استان بودیم و به طور مثال از ابتدای سال تا امروز بیش از ۸ هزار ۳۰۰ شغل در شهرستان ایجاد شده است اما همچنان مهم‌ترین چالش ما در حوزه انتظارات مردمی اشتغال است. فکر می‌کنم در بحث اشتغال بومی باید بیشتر کار شود و بررسی‌هایی در این موضوع انجام داده و ورودهایی نیز به بحث داشته‌ام. اشتغال اگر بومی نباشد، برای ما معضلاتی در حوزه اجتماعی ایجاد می‌کند. افرادی که شغل ندارند، نگرانی‌هایی دارند که در جامعه و خانواده ورود می‌کند و تاثیر آن در حوزه‌های اجتماعی، روان‌شناسی و روان‌شناختی وجود دارد، حتی اگر ملموس نباشند. از دید عالمان به این موضوع مبحث مهمی است. نمی‌خواهم عنوان چالش را بیاورم بلکه می‌گویم مهم‌ترین موضوع ما بحث اشتغال است. بنابراین معتقدم ما باید به حوزه سرمایه‌گذاری توجه خاص داشته باشیم و تا جایی که قانون اختیار داده، به سرمایه‌گذار امتیاز بدهند. توجه کنید که این، رانت نیست. ساختار اقتصادی به گونه‌ای است که راه‌های کسب منافع از قبل سرمایه گاه کمتر از سرمایه‌گذاری نیست. به طور مثال، سود بانک کمتر از سرمایه‌گذاری نیست پس چرا مردم ریسک سرمایه‌گذاری را بپذیرند؟ چون سرمایه‌گذاران این ریسک را می‌پذیرند و مسایلی در حوزه اقتصادی برای شان مترتب است و محتمل است سرمایه‌شان به دلیل کاهش بازدهی خطر بیفتد، تصور می‌کنیم اشکالی نداشته باشد در چارچوب قانون امتیازاتی به سرمایه‌گذار بدهیم.

■ **بدون صنعت وضعیت ایجاد اشتغال و کارنامه فرمانداری در ایجاد شغل چگونه است؟**

جایگاه فرمانداری، جایگاه نظارتی، هماهنگ کننده و تسهیل کننده است. مهم‌ترین حوزه‌های اجرایی فرماندار، مسایل سیاسی و امنیتی، رسیدگی به مسایل اجتماعی و برگزاری انتخابات است. در باقی مسایل، ما بیشتر ناظر و هماهنگ کننده هستیم. در فرایند نظارت و هماهنگی، فرماندار در تصمیم‌گیری نقش دارد. اگر وزارت کشور یا فرماندار بخواهند جلوی کار را بگیرند، چنین رشد و توسعه‌ای نخواهیم داشت. این که بدون صنایع چه اتفاقی برای شهرستان می‌افتد، باید بگوییم در مناطق مختلف جغرافیایی به صورت خدادادی امکاناتی فراهم شده که در حوزه اقتصادی دارای مزیت است. مزیت اقتصادی شهرستان سیرجان منابع معدنی یا در شمال کشور، آب فراوان یا در جنوب، مزیت دریاست. بنابراین معادن ما مزیت اقتصادی هستند و صنایع ما حول معادن شکل می‌گیرند.

■ **اجازه دهید سوالم را به گونه‌ای دیگر مطرح کنم. از میزان بیش از ۸ هزار شغل ایجاد شده، چه تعداد متعلق به صنعت است؟**

این عدد را ندارم ولی تمام این آمار متعلق به صنعت نیست. شاید بیش از ۲۰۰ رسته در این بحث وجود داشته باشد؛ از صنوف تا کشاورزی و گردشگری. معدن مزیت ما است و اگر از این مزیت استفاده نکنیم، این توان را از دست می‌دهیم. تقویت صنعت به معنی تقویت صنایع پایین‌دستی است و در نتیجه حتا بخش اصناف اعم از خدمات، تولید یا توزیع تقویت گشته و رشد می‌کنند.

■ **توجه بیش از حد به صنعت همان بحث ایجاد توسعه ناموزون است؟**

خیر. اتفاقا من معتقدم این یک فرآیند صحیح است. اگر ما بخواهیم اول واحدهای صنفی را افزایش بدهیم و بعد برویم دنبال ایجاد واحدهایی که واحدهایی صنفی قرار است به آن‌ها خدمات بدهند، خُب در این مدت واحدهای صنفی بیکار خواهند بود اما اگر برای واحدهای صنفی خوراک تهیه کنیم، این واحدها براساس نیاز موجود شکل می‌گیرند نه بر اساس نیازی که در آینده به وجود خواهد آمد.

■ **بحث این است که خوابیدن در باد آمار اشتغالزایی صنعت موجب نمی‌شود از ایجاد شغل در حوزه‌های دیگر کمابیش فارغ شویم؟ به طور مثال بخش گردشگری که خودتان در راین تجربه داشتید.**

ببینید شما وقتی ساختمان‌ها یا تعداد پروانه‌های صادره در سیرجان را نگاه می‌کنید، می‌بینید وضعیت بسیار عالی است. آن هم در شرایطی که در کشور به این شکل ساخت‌وساز وجود ندارد. اما در بحث این که مردم سیرجان چقدر توان خریدن این خانه‌ها را دارند، کار کمی لنگ می‌زند. شاید به دلیل نبود توان خرید، خیلی از خانه‌ها خالی باشند یا مالک به دلیل نداشتن نیاز مالی، رغبتی به فروش نداشته باشد. این‌ها واقعیتی است که در بطن جامعه وجود دارد. برخی به راحتی مایحتاج خود را تهیه می‌کنند و برخی شرایط سختی دارند. به این دلیل تاکید داشتم که باید روی اشتغال بومی کار کنیم اما مشکلی که در شهرستان وجود دارد این است که همه دوست دارند یا وارد مجتمع گل‌گهر یا شرکت‌های وابسته و همکار گل‌گهر بشوند. این افراد می‌توانستند در جاهای دیگری کار کنند و خدمات پایین‌دستی به این شرکت‌ها بدهند. این موضوع یک جای خالی در شهرستان است که شرکت‌ها خدماتی را که می‌توانستند در شهرستان دریافت کنند، از خارج از شهرستان تامین می‌کنند.

■ **شما روی بحث اشتغال بومی تاکید دارید. جناب فرماندار در نشستی که اخیرا با خبرنگاران داشتند و شما نیز حضور داشتید، با وجود تاکید بر رتبه اول بودن شهرستان در ایجاد شغل در سال‌های اخیر، اذعان داشتند درصد بیکاری در شهرستان ثابت است. خُب اگر ما از جمعیت طبیعی هر ساله جوانان شهرستان که با اتمام تحصیل یا خدمت سربازی می‌خواهند وارد بازار اشتغال شوند، صرف‌نظر کنیم، نتیجه می‌گیریم با توجه به ثابت ماندن درصد بیکاری با وجود ایجاد اشتغال بیش از ۱۸۰ درصد، بخش قابل توجهی از ایجاد اشتغال نصیب افراد غیربومی می‌شود.**

اگر از دیدگاه آماری مرکز آمار به بیکاری نگاه کنیم، شاید خیلی از افراد را بیکار ندانیم اما نظر شخصی من در تعریف کار این است که آدمی دارای شغل است که درآمد ثابتی در قبال کار ثابت داشته باشد و بیمه نیز باشد. این که افراد به صورت مقطعی یا پاره‌وقت کار می‌کنند و بیمه و امنیت شغلی ندارند، چندان جالب نیست هرچند از منظر راهی برای گذران زندگی، خوب است. بنابراین باید به گونه‌ای برای اشتغال برنامه‌ریزی شود که به طور مثال آیتم بیمه را داشته باشد. بیمه رفع بیم است. سازمان تامین اجتماعی راهکارهای خوبی برای بیمه افراد تدارک دیده است. اگر بخواهم با بار مثبت حرف بزنم، باید بگوییم متولیان باید به گونه‌ای کارسازی کنند که افراد فاقد بیمه بتوانند از بیمه تامین اجتماعی یا روستایی و انواع بیمه چه در حوزه شغل و چه درمانی استفاده کنند.

■ **تاکید شما بر بحث اشتغال بومی به این معنی است که این بحث در وضعیت مطلوبی نیست؟**

من نمی‌دانم وضعیت مطلوب است یا نیست اما مطمئن هستم انتظار مردم براساس مراجعاتی که به من داشتند، کار کردن روی بحث اشتغال بومی است. البته شاید براساس همان اشاره‌ای که داشتم، بیشتر منظور اشتغال در گل‌گهر باشد.

■ **جز بحث اشتغال بومی دیگر چه برنامه‌هایی مدنظر شماست؟**

برنامه‌ریزی به امکانات اجرایی نیز نیاز دارد. به طور مثال اگر بگویید می‌خواهم ظرف ۲ سال فلان مقدار کیلومتر را آسفالت کنم، بحث تامین منابع نیز مطرح است. تامین منابع از سوی دولت‌ها تابع شرایطی است و اگر منابع تهیه نشود، برنامه‌های من در حوزه راه نمی‌تواند محقق شود. اما در مورد مهم‌ترین برنامه‌هایی که مدنظر دارم، باید بگویم در حوزه سرمایه‌گذاری، ایجاد شغل و جذب سرمایه از خارج از شهرستان که به صورت ویژه حمایت خواهیم کرد. این مسایل مربوط به بخش تولید است. حل مشکلات حوزه مصرف راهی جز ایجاد تولید مناسب، ارزان و فراوان نداریم. اگر ما تخصصی به بحث تولید ورود می‌کردیم، دچار معضلات قیمتی نبودیم. اگر بحث مشکلات تولید را رد کنیم، مشکلات مصرفی نیز کمتر می‌شود. زمانی که کالا در شرایط ایده‌آل خود تولید و به بازار عرضه شود، به دلیل شرایط رقابتی هیچ فروشنده‌ای نمی‌تواند کالا را بیش از ارزش واقعی به فروش برساند. باید ابتدا ساختار عرضه متحول شود تا بشود روی ساختار تقاضا کار کرد. اگر عرضه و تقاضا در بازار واقعی باشد، آن‌گاه معدودی افراد هستند که گران یا کم‌فروشی خواهند داشت و در این شرایط ما می‌توانیم نظارتی بسیار بهتر از آن‌چه امروز وجود دارد، داشته باشیم. ۱۲ هزار واحد صنفی را چگونه و با چه تعداد بازرس می‌توان کنترل کرد؟ بنابراین انتظار ما این است که بازرس و ناظر اصلی ما مردم باشند و مهم‌ترین بخش کار نظارت مردمی جز اطلاع دادن تخلفات به دستگاه‌های مربوطه، خودداری از خرید کردن از واحدهای متخلف است.

■ **چرا در سیرجان کارخانه روغن داریم اما دچار کمبود روغن در بازار هستیم؟**

این وظیفه حاکمیت است که تولیدات فارغ از منطقه، در تمام کشور توزیع شود. اگر قرار باشد کارخانه تولید روغن نباتی سیرجان ابتدا بازار سیرجان را تامین کند و بعد در سایر نقاط کشور توزیع کند، ما دیگر در تامین روغن نباتی دچار مشکل نخواهیم بود اما در تهیه سایر اقلام مانند برنج دچار مشکل می‌شویم. زیرا آن‌ها نیز ابتدا بازار داخلی خود را مدنظر خواهند داشت. بنابراین اجازه دهیم اگر تولیدی هست، در تمام کشور توزیع شود. کارخانه روغن نباتی سیرجان فقط مسئولیت تامین سیرجان را ندارد بلکه مسئولیت تامین تمام کشور را برعهده دارد. کما این که ما برای تامین روغن شهرستان از کرمان و سایر نقاط کشور نیز روغن گرفته‌ایم.

■ **پس فریکو در بخش تولید مشکلی ندارد، بحث توزیع است؟**

فکر می‌کنم فریکو در مقطعی در بحث تامین مواد اولیه و خام دچار مشکلاتی شد. ما بحثی به نام تقاضا داریم و متاسفانه گاه تقاضا واقعی نیست. در سری اخیر سهمیه توزیع ۳۵۰ تن روغن برای شهرستان را گرفته شد. این عدد یعنی ۳۵۰ هزار کیلو روغن. جمعیت ما ۳۲۴ هزار نفر است (تقریبا معادل نفری یک کیلوگرم روغن) پس نباید وقتی امروز روغن را به بازار عرضه می‌کنیم، فردا دوباره مشکل داشته باشیم. برخی افراد بیش از نیازشان روغن تهیه می‌کنند و البته متاسفانه گاهی ممکن است در برخی واحدها نیز عرضه کامل انجام نشود. اما اگر تقاضا واقعی بود، با عرضه‌ای که شد نباید دیگر مشکل کمبود روغن می‌داشتیم.

جناب آقای مهندس ایمان عتیقی

انتصاب بجا و شایسته جنابعالی به عنوان مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر که نشان از شایستگی و توانمندی شما دارد را تبریک عرض نموده، موفقیت و بهروزی روزافزونتان را از خداوند متعال مسئلت می‌نماییم.

شرکت سخت‌کوشان سپهر

جناب آقای مهندس ایمان عتیقی

انتصاب شایسته جنابعالی را به سمت **مدیر عامل شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر** تبریک عرض نموده، توفیقات شما را از درگاه خداوند مسئلت داریم.

شرکت معدنی و صنعتی گهر پویش گام

جناب آقای مهندس ایمان عتیقی

بدینوسیله انتخاب و انتصاب حضرتعالی را به عنوان **مدیرعامل بزرگترین شرکت معدنی و صنعتی جمهوری اسلامی ایران**، که نقش بسیار خطیری در امر تولید، اشتغال و اقتصاد کشور دارد و می‌تواند تاثیر بسزایی در سطح شهرستان، استان، ملی و جهانی داشته باشد، صمیمانه تبریک گفته و توفیق روزافزون شما را از درگاه ایزد منان خواستاریم.

مدیرعامل، اعضای هیئت‌مدیره و کارکنان شرکت گهرخدمات سیرجان

برادر گرامی جناب آقای مهندس ایمان عتیقی

حسن انتخاب و انتصاب جنابعالی به سمت «مدیرعاملی شرکت بزرگ معدنی و صنعتی گل‌گهر» را صمیمانه تبریک عرض می‌کنم. بدون تردید تخصص، تجربه و آشنایی شما به مسائل گوناگون در سطوح مختلف –از عرصه مدیریت تا عرصه صنعت و اشراف بر مسائل شهرستان– نویدبخش روزهایی درخشان برای رشد و شکوفایی هرچه بیشتر در این زمینه‌ها است.

از درگاه ایزد یکتا عزت، سربلندی و توفیقات جنابعالی برای خدمتی سرشار از شور و نشاط در جهت رشد و شکوفایی آن مجموعه وزین را آرزومندم.

محمد انجم‌شعاع، مدیرعامل و عضو هیئت‌مدیره
شرکت حمل و نقل ترکیبی مواد معدنی گهرترابر سیرجان

جناب آقای مهندس ایمان عتیقی

انتصاب بجا و شایسته جنابعالی به عنوان **مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر** که از مدیران ارزنده شهرمان هستید را تبریک عرض نموده، رجای واثق داریم در سایه توانمندی شما شاهد رشد بیش از پیش در زمینه معدن و صنعت خواهیم بود. موفقیت روزافزونتان را از خداوند مسئلت می‌نماییم.

مدیرعامل و اعضای هیئت‌مدیره شرکت آرمان‌گهر سیرجان